

Ministerstvo zemědělství České republiky

Výklad úseku vodního hospodářství

Věc: Umístění ovládacích armatur vodovodů a kanalizací v pozemních komunikacích [vztah § 36 zákona č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích k ustanovením zákona o vodovodech a kanalizacích pro veřejnou potřebu]

Dotaz:

Vlastníci pozemních komunikací a jejich správci odmítají umožnit osazení povrchových částí ovládnání vodovodních armatur a poklopů kanalizací do povrchu pozemních komunikací. Je jejich postup oprávněný?

Výklad:

Umístění vodovodů a kanalizací do tělesa vozovek a částí ovládnání armatur na povrchu pozemních komunikací je oprávněné. Vynucování umístění ovládacích armatur vodovodů a poklopů kanalizací mimo těleso pozemní komunikace je neopodstatněné.

Odůvodnění:

Umístění inženýrských sítí a jiných nadzemních nebo podzemních vedení všeho druhu v silničním pozemku je ustanovením § 25 odst. 6 písmeno d) zákona č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů, definováno jako zvláštní užívání pozemních komunikací.

Citovaný zákon kromě jiného stanoví v § 36 odst. 1, že žádá-li to veřejný zájem, mohou pozemní komunikace křížit inženýrské sítě, včetně vodovodních a kanalizačních přípojek, mohou se jich dotýkat území ochranných pásem těchto sítí, a to způsobem, aby byly co nejméně dotčeny zájmy obou stran.

Podle ustanovení § 36 odst. 2 zákona o pozemních komunikacích nesmějí být vodovody nebo kanalizace či jiné inženýrské sítě podélně umístěny v silničním tělese či na silničních pomocných pozemcích. Není-li možno ve výjimečných případech umístit vedení těchto sítí mimo silniční pozemky, lze v souladu s ustanovením § 36 odst. 3 zákona o pozemních komunikacích povolit jako zvláštní užívání pozemní komunikace podélné umístění tohoto vedení do silničního pomocného pozemku a do středního dělicího pásu komunikace.

V zastavěném území obce mohou být dle ustanovení § 36 odst. 4 zákona o pozemních komunikacích vodovody nebo kanalizace umístěny v chodnicích a přilehlých zelených pásích. **V případech, kdy je vyloučena možnost jiného technického řešení, mohou být tyto sítě umístěny i ve vozovkách těchto komunikací.**

Při podélném umístění vodovodu do vozovky pozemní komunikace jsou do vozovky umístěny i ovládací armatury vodovodů popřípadě podzemní stavby (šachty) umožňující jeho funkci. Při podélném umístění kanalizace do vozovky pozemní komunikace jsou do vozovky umístěny i revizní a lomové šachty umožňující jejich funkci. Uvedené ovládací a kontrolní prvky jsou nedílnou součástí vodovodů a kanalizací a nelze je umístit mimo vozovku.

Platná právní úprava daná ustanovením § 7 odst. 1 zákona č. 274/2001 Sb., o vodovodech a kanalizacích pro veřejnou potřebu a o změně některých zákonů (zákon o vodovodech a kanalizacích) uvádí, že vlastník vodovodů nebo kanalizací za účelem udržování vodovodu nebo kanalizace v dobrém technickém stavu a provozovatel za účelem

Výklad č. 48 k zákonu o vodovodech a kanalizacích a souvisejícím právním předpisům.

plnění povinností spojených s provozováním vodovodů nebo kanalizace jsou oprávněni vstupovat na cizí pozemky nebo stavby, na nichž nebo pod nimiž se vodovod nebo kanalizace nachází. Toto ustanovení se vztahuje i na pozemní komunikace. Cílem tohoto ustanovení je upravit práva a povinnosti vlastníka (správce) komunikace a vlastníka (provozovatele) vodovodu nebo kanalizace zřízením věcného břemene ze zákona při provozování vodovodů a kanalizací pro veřejnou potřebu. Ustanovení § 36 odst. 3 zákona o pozemních komunikacích ukládá při podélném uložení sítí do pozemních komunikací povinnost uzavřít smlouvu o zřízení věcného břemene za jednorázovou úhradu. Tato povinnost se vztahuje na vodovod a kanalizaci včetně součástí zajišťujících jejich funkci.

Ustanovení § 3 odst. 1 zákona o vodovodech a kanalizacích ve vztahu k vodovodním přípojkám stanoví, že odbočení s uzávěrem je součástí vodovodu. Z důvodu možnosti manipulace s uzávěrem je ovládací armatura uzávěru vyvedena na povrch vozovky, kde je zakončena poklopem. Věcné břemeno vodovodu se tedy vztahuje i na součást vodovodu, kterou jsou uzávěry přípojek.

Ustanovení § 505 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů, vymezuje pojem součást věci jako vše, co k ní podle její povahy náleží a co nemůže být od věci odděleno, aniž se tím věc znehodnotí. Součást věci nemůže být samostatnou věcí, ani když je oddělitelná po stránce technické. Podstatnými definičními znaky součástí věci jsou její vzájemná funkční a fyzická spojitost s věcí hlavní a nemožnost jejího oddělení nebo spojení s věcí hlavní prostřednictvím jiné věci. Součást věci nemůže být předmětem samostatného právního vztahu.

Provozní armatury a odbočení s uzávěrem pro vodovodní přípojky, jako součásti vodovodu, nebo revizní a lomové šachty, jako součást kanalizace, je zákonným vyjádřením skutečnosti, že tyto hmotné předměty musí být vzájemně spojeny (tzv. vedle sebe), neboť sdílí s vodovodem nebo kanalizací stejný právní režim.

V Praze dne 3. listopadu 2006

Aktualizováno ke dni 23. června 2017

Ing. Aleš Kendík
náměstek pro řízení sekce vodního hospodářství